Dosarul nr. 4-75/2024
nr. PIGD: 4-24035195-09-4-01042024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

22 aprilie 2025 or. Fălești

Judecătoria Bălți (sediul Fălești) în componența
preşedintelui de şedinţă, judecător Lilia Trocin
grefier Mariana Lungu
cu participarea:
apărătorului victimei, avocatul Anatolie Bruma
examinând în şedinţă publică cauza contravenţională în privinţa lui
Cebanu Radu Nicolae, născut la ***** domiciliat în satul *****, raionul Fălești, neangajat în câmpul muncii, deținător de stână, cet. a Republicii Moldova, posedă limba de stat, IDNP *****
acuzată de comiterea contravenţiei prevăzute în art. 335 Cod contravenţional,

c o n s t a t ă:

Cebanu Radu, în perioada 08 februarie 2024, ora 08:00 până la 18 martie 2024, ora 13:00, nu a dorit să întoarcă 10 ovine și 3 caprine din stâna gestionată de dânsul amplasată la periferia satului *****, ce au fost date anterior la întreținere de către Miron ***** fapt prin care a comis o samovolnicie, adică a exercitat în mod arbitrar un drept presupus, prin încălcarea ordinii stabilită de legislație.

În şedinţa de judecată **agentul constatator Brăescu Serghei** a pledat pentru recunoașterea vinovăției lui Cebanu Radu în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă.

Contravenientul Cebanu Radu în ședința de judecată din 24.10.2024 a pledat nevinovat, comunicând că, în luna octombrie 2023 a luat în arendă de la Primăria sat. *****, raionul Fălești teren pentru a-și construi o stână. A încheiat un contract cu Primăria *****, r-l Fălești în acest sens în luna octombrie 2023. Stâna și-a construit-o pe locul stânei veche, unde activa ca cioban Strașnic Andrei. Astfel, cu acordul lui Strașnic *****a construit un nou sărai, după care a făcut și stâna. În anul 2023 în calitate de cioban a activat Strașnic *****căruia i-a încredințat spre păşunat 197 ovine, după ce a stabilit că mai multe ovine de-ale sale lipsesc, a decis să se separe.

Pe victima Miron ***** nu l-a cunoscut anterior, acesta nu i-a dat nici o ovină sau caprină. Seara a fost apelat de către mama acestuia, care i-a zis că fiul său, Miron ***** ar avea la el ovine. A doua zi, aflându-se în mun. Chișinău, a fost iarăși apelat, comunicându-i-se că acesta a venit la stână și face scandal. Fiind la volan nu-i era comod să vorbească la telefon și a transmis soției telefonul să vorbească. Nu-l cunoaște pe Miron ***** și acesta vine și-i cere ovine, deși nu i-a transmis nimic. În anul 2023 de stână avea grijă în exclusivitate Starșnic Andrei, căruia și el i-a încredințat ovinele sale în număr de 197, printre care și caprine. Acesta însă i le-a vândut fără știrea sa din care motiv s-a adresat la poliție, iar acum se examinează cazul. Acum deja dânsul a preluat controlul stânei și duce evidență strictă a ovinelor din data de 01.05.2024, căci a făcut o stână nouă, iar cea veche a fost stricată cu acordul lui Strașnic A.

Ulterior, în ședința din 18.02.2025, acceptând să dea explicații suplimentare, Cebanu Radu a comunicat că a avut încredere în Strașnic *****cu care se înțelegea bine la acel moment, acesta este rudă cu soția sa, sunt verișori. Astfel, în luna februarie 2023 i-a încredințat lui

Strașnic A. 77 ovine. La acel moment stâna era stăpânită de acesta, el fiind și stăpânul stânei și cioban. Atunci au avut o înțelegere că vor obține beneficii din stână 50 la 50, adică în jumătate din lapte, mei etc. Apoi împreună cu *****Strașnic, care îi găsea anunțuri de pe site-ul 999 privind vânzarea ovinelor, mergeau și procurau ovine, caprine. Astfel, în luna iunie a mai procurat 75 ovine, iar de la Chetrosu a procurat 30 ovine și un berbec. Ovinele erau înregistrate la ANSA și le-a trecut pe numele său. La stâna condusă de Strașnic A. mai erau ovine, adunate de la lume din cinci sate. Pe parcurs a propus lui Strașnic A. să construiască o fântână la stână și să mai investească ca să creeze condiții mai bune. Acesta însă i-a zis că dacă dorește să treacă stâna pe numele său, căci el se refuză. Astfel, au mers la Primăria ***** și au trecut stâna pe numele său, în luna august 2023, însă în continuare responsabil la stână a rămas Strașnic A., care era ajutat de tatăl său și încă de doi ciobani. Când a scris stâna pe numele său nu a numărat ovinele în stână, a făcut o astfel de numărătoare mai târziu, când a dorit să-și separe ovinele. Astfel, toamna 2023 a făcut o numărătoare a ovinelor sale, însă nu se ajungeau vreo 8 ovine și Strașnic A. i-a promis că se vor găsi când va întoarce ovinele oamenilor în luna decembrie 2023. Atunci avea deja făcută o stână mică de iarnă și acolo și le-a separat pe ale sale de celelalte ovine a oamenilor din sat. Dar în continuare de ovinele sale avea grijă Strașnic A. și tatăl acestuia cu ceilalți ciobani.

De regulă ovinele sunt restituite oamenilor în ziua de 13 decembrie de sf. Andrei, dar în anul cela Strașnic A. a zis că le va restitui mai târziu ca să reușească să stârpească ovinele ca să nu cunoască lumea că au mai fătat toamna o dată. Se mai ducea pe la stână, dar Strașnic A. nu-i răspundea la telefon. Când a venit lumea după ovine au început să facă zarvă, Strașnic A. nu era de găsit. A plecat cineva după el, dar nu s-a mai întors. Cineva a chemat poliția. Oamenii au observat ovinele lor în turma lui, nu toate ovinele sale aveau crotalii, unele au căzut. El nu-și cunoștea ovinele sale. A permis oamenilor să-și ia ovinele lor, astfel a rămas cu doar 135 ovine. Dnul polițist le-a dat răgaz trei săptămâni să se clarifice și să dea ovinele la lume acasă. Astfel, a permis oamenilor să-și ia ovinele din turma sa. Strașnic A. avea un caiețel unde își nota câte oi a luat și de la cine, însă acel caiet l-a ascuns. Pe Miron ***** nu l-a cunoscut, acesta n-a fost la ales ovinele când au fost toți oamenii de prin sate. Când a venit să-i ceară ovinele a fost mirat, căci Strașnic A. nu-i spusese nimic de acesta, o perioadă de timp a avut grijă de ovine căci le considera a sale, a venit cu pretenții, deși nu a avut nici o înțelegere cu el. Singur a rămas fără ovine, căci Strașnic A. le-a înstrăinat fără știrea sa. Acum el este stăpân la stână împreună cu soția și un băiat care îi ajută. Dosarul penal în privința lui Strașnic A. pornit la plângerea sa, continuă să se examineze. Consideră că nu-i dator cu nimic lui Miron ***** căci acesta nu i-a transmis nimic.

Nu are o explicațiile plauzibilă de pe așa a procedat cu el Strașnic Andrei, căci se înțelegeau de la început foarte bine și bani 10 000 euro ia împrumutat, însă fără să ia vreo recipisă, precum și ovinele i le-a încredințat fără să fie perfectată vreo recipisă în acest sens. Personal nu-și cunoștea ovinele, Strașnic A. le cunoștea, însă se certase cu acesta.

Amânarea ședințelor:

Cebanu Radu a solicitat de câteva ori amânarea ședinței de judecată ca să fie prezent și avocatul său în ședința de judecată ca să-i prezinte apărarea.

Astfel, cauza a parvenit în instanță la data de 01.04.2024, fiind fixată ședința de judecată pentru data de 31.05.2024. În ședința de judecată din 31.05.2024 s-au prezentat contravenientul și victima, în ședință fiind audiat contravenientul, care la finele ședinței a comunicat că dorește să angajeze un avocat. La fel și victima a solicitat amânarea pe temei de a angaja un avocat. Ambelor părți li s-a comunicat despre termenul restrâns în care urmează a fi examinată cauză și

ca la următoarea ședință să fie pregătiți pentru examinare și finalizare. Astfel, acordând posibilitate părților să-și pregătească apărare, ședința a fost amânată pentru data de 24.10.2024, ținând cont de faptul că în perioada de vară completul de judecată se află în concediul anual de odihnă și ținând cont de agenda supraîncărcată a instanței (f. d. 52-53).

În ședința din data de 24.10.2024 a fost prezent contravenientul și victima, avocatul victimei Bruma A. și agentul constatator. În ședința în cauză a fost audiată victima, fiind dispusă amânarea la cererea avocatei Moraru Svetlana cu care contravenientul a semnat contract de asistență juridică (f. d. 55a, 57). Drept temei de amânare a ședinței, avocata Moraru Svetlana a invocat starea de sănătate, obligându-se să prezinte ulterior dovada imposibilității de a se prezenta. Astfel, pentru a respecta dreptul contravenientului la un proces echitabil, ședința de judecată s-a amânat, iar următoarea ședință de judecată din data de 18.02.2025, a fost coordonată cu agenta avocatei Moraru Svetlana și agenda supraîncărcată a instanței.

În ședința de judecată pentru data de 18.02.2025 s-au prezentat contravenientul, victima și agentul constatator. Nu s-au prezentat avocata Moraru Svetlana, care a depus cerere repetată de amânare pe temei de sănătate (f. d. 84), deși nu a prezentat dovada motivului absenței pentru ședința din data de 24.10.2024, amânată la cererea dumneaei pe aceleași motive și avocatul victimei, Bruma Anatolie, care a comunicat că nu se prezintă în ședință din motive de dificultate de deplasare cu transportul, însă consideră că este posibilă examinarea cauzei în lipsa sa (f. d. 85). Astfel, ședința de judecată a avut loc, ținând cont de prevederile art. 454 Cod contravențional privind examinarea cauzei contravenționale în termen rezonabil cât mai restrâns, în coroborare cu art. 331 al. 1[1]) Cod de procedură penală, care prevede amânarea ședinței, la cererea motivată a avocatului, o singură dată. Aici s-au reținut și prevederile art. 54 al. 1) a Legii cu privire la avocatură, care stipulează obligația avocatului să pledeze pentru un proces echitabil realizat în termen rezonabil. După încheierea dezbaterilor și ultimului cuvânt s-a amânat pronunțarea hotărârii.

Ulterior, la data de 04.03.2025, apărătorul contravenientului, Moraru Svetlana a depus o cerere de reluare a cercetării judecătorești invocând că contravenientul ar fi fost lipsit de dreptul la apărare (f. d. 96). În opinia instanței, temei de reluare a cercetării judecătorești, potrivit art. 457[1] al. 2) Cod contravențional, nu s-a stabilit.

Astfel, potrivit art. 457[1] al. 2) Cod contravențional, *în cazul în care vor să prezinte probe suplimentare, participanţii la dezbateri vor solicita reluarea cercetării judecătoreşti, indicînd circumstanţele care vor fi cercetate suplimentar în baza acestora.*

Însă, prin cererea de reluare nu s-a menționat nici o probă suplimentară. Mai mult, pe parcursul procesului, care a durat în jur de un an, partea apărării a avut posibilitate să-și prezinte probele, încă a ezitat dreptul său, acesta însă nefiind temei de reluare a cercetării judecătorești. Ședința de judecată fiind amânată de două ori la cererea părții apărării (din 31 mai 2024 și din 24.10.2024), iar pentru ședința din 24.10.2024 nici nu s-a prezentat dovada motivului absenței avocatului.

Victima Miron ***** în ședința de judecată, fiind avertizat de răspundere penală pentru declarații false, a comunicat că, pe Ceban Radu până la caz nu l-a cunoscut. În primăvara anului 2023 a avut o înțelegere verbală cu Stranișnic *****căruia i-a transmis la pășunat 10 ovine și 3 caprine, pentru fiecare cap a achita câte 200 lei, în total, pe perioada de vară achita aproximativ 3000 lei, iar pentru perioada toamnă aproximativ 2000 lei. Ulterior, tot cu Strașnic *****s-a înțeles ca să-i mai țină animalele la stână până în luna ianuarie 2024. Nu a luat nici o recipisă de la Strașnic Andrei, căci din localitate mai mulți locuitori îi transmiteau ovinele la pășunat. În luna ianuarie 2024 a mers la stână să-și ia animalele, însă nu l-a găsit pe Strașnic Andrei, ci alți

doi ciobani care i-au comunicat că Strașnic *****nu mai activează la stână, ci în calitate de ciobani activează Eric și soția acestuia. În ziua respectivă a văzut în stână aproximativ 60-70 capete de ovine și caprine. S-a întors acasă, iar peste o săptămână a mers din nou la stână. Între timp a discutat cu Strașnic *****care i-a comunicat că oile sale se află la stână și că proprietar este deja Ceban Radu, iar el nu mai activează la stână, căci a avut un conflict cu ultimul. Ajuns la stână, i-a cerut lui Ceban Radu să-i restituie 10 ovine și 3 caprine, la ce ultimul a manifestat un comportament agresiv, invocând că personal lui nu i-a transmis nici un animal și să ceară 10 ovine și 3 caprine de la Strașnic Andrei. Văzând că Cebanu Radu este foarte agresiv și l-a numit cu cuvinte necenzurate, a apelat la organele de drept, apoi împreună cu Strașnic *****și polițistul de sector, Pleșca Vitalie au ieșit la fața locului, unde i s-a permis să intre în stână și și-a identificat animalele ce-i aparțin, le cunoaște căci li-a făcut un semn la ureche. În acest sens are și proba video din care se vede semnul fiecărui animal, probă ce i-a transmis-o polițistului de sector. Ne cătând la aceasta, Ceban Radu a refuzat categoric să-i restituie animalele, invocând că, atunci când Strașnic *****îi va restitui datoria de 15 000 lei pentru acele 10 oi și 3 capre, atunci îi va restitui și animalele. Strașnic *****i-a comunicat că îi va achita datoria și este de acord să soluționeze conflictul pe cale amiabilă. Ulterior, a mers acasă, însă nici până azi nu i s-a achitat nici banii și nici animalele nu i-au fost restituite. Menționează că pe perioada verii anului 2023 a primit lapte și brânză, însă pe perioada de când au rămas oile la Ceban Radu și până la moment nu a primit nici oile și nici produse lactate de la acestea.

În ședința de judecată a fost audiat **martorul Bujor** *****, care, sub jurământ a comunicat că, în luna ianuarie 2024 a mers împreună cu nepotul său, Miron ***** la stâna din satul *****, raionul Fălești ca să-și ia ovinele acasă. La stână au fost întâlniți de Ceban Radu care categoric a refuzat să restituie oile, motivând că i le va restitui atunci când Strașnic *****îi va restitui datoria. La acel moment Strașnic *****a mers cu ei la stână, însă de frica lui Ceban Radu nu a coborât din automobil. Menționează că, Miron ***** a avut o înțelegere cu Strașnic *****și timp de mai mulți ani a ținut oile la stână și anume 10 oi și 3 capre.

Fiind audiat în ședința de judecată, în calitate de **martor, Gorbulea** *****, sub jurământ instanței a comunicat că, pe Ceban Radu nu-l cunoaște, iar cu Miron ***** este vecin. În luna martie 2023 împreună cu Miron ***** și Bujor ***** au mers și au dus 10 oi și 3 capre la stâna din satul *****, raionul Fălești. Ulterior, în iarnă, toți trei iarăși au mers ca să ia oile și cele 3 capre, însă nu li-au luat or, acestea nu mai erau la stână. Exact nu a înțeles, deoarece la fața locului era multă lume și poliția și era o neînțelegere între acele persoane și ciobanii de la stână.

Martorul Strașnic Ivan în ședința de judecată, sub jurământ a comunicat că, îl cunoaște pe Ceban Radu, or este rudă cu soția acestuia. Strașnic *****este fiul său și împreună au activat în calitate de ciobani la stâna din satul *****, raionul Fălești. pe Miron ***** îl cunoaște, or, acesta timp de mai mulți ani și-a adus ovinele la pășunat la stâna lor. Timp de trei ani la rând Miron ***** a adus oile, în primul an - 7 oi, în al doilea an - 8 oi, iar în cel de-al treilea an a adus 11 oi și 3 capre. Timp de doi ani, ***** nu a luat oile acasă și în anul 2023 a avut înțelegerea că o să le ia acasă mai târziu. Toate oile erau înregistrate la Primărie. Din data de 18 decembrie 2023 stăpân al stânei a devenit Ceban Radu, care împreună cu fiul său au mers și au procurat mai multe oi, așa că treptat Ceban Radu și-a procurat mai mult de 100 oi. Peste ceva timp, fiul său s-a certat cu Ceban Radu, după care, ultimul l-a lovit pe *****și fiul deja avea frică de Ceban Radu. Oile fiului său au rămas la stână la Ceban Radu, iar când a mers și Miron ***** să-și ia oile, Ceban Radu a refuzat să i le dea. Menționează că, la alesul oilor persoanele achită taxa pentru fiecare oaie, oile erau toate la acel moment. Din data când Ceban Radu s-a certat cu fiul său nu

mai lucrează și Ceban Radu nu i-a achitat nimic. Caietul în care fiul său își făcea notițe cu privire la oile pe care le avea, a rămas la fiu.

Martorul Strașnic *****în ședința de judecată a comunicat sub jurământ că, timp de 13 ani a muncit în calitate de cioban la stâna din satul *****, raionul Fălești până în anul 2023 când la stână a venit Ceban Radu și a procurat mai multe oi pe care i li-a dat la pășunat, iar laptele obținut urma a fi împărțit în jumătate. Pe parcurs Ceban Radu a procurat și i-a dat la stână în jur de 160 oi, după care peste ceva timp a mai adus 33 oi țigăi, însă când le-a a dus el nu se afla la stână, atunci încă nu erau certați. Astfel, în total Ceban Radu avea la stână în jur de 190 oi împreună cu berbeci. Cât privește Miron ***** a ținut oile sale la stâna sa pe parcursul mai multor ani, iar câțiva ani la rând nici nu le lua acasă. Astfel, în primăvara anului 2023, acesta avea 10 oi și 3 capre la stână, având înțelegerea ca să le țină mai mult timp. A avut un conflict cu Ceban Radu din cauza că nu i se ajungeau 46 oi, pe care li-a dat la carne fără să-i comunice, motiv din care Ceban Radu a încercat să-l lovească, dar a fugit de la stână. Astfel, oile lui Miron ***** au rămas la stână. În ziua când Miron Laurența a mers la stână să-și ia oile, împreună cu el, cumnatul său și sora sa, ovinele acestuia erau, ei încă au filmat totul. Ceban Radu, însă, categoric a refuzat să i le dea, zicând că s-a cheltuit cu ele, le-a hrănit iarna, le-a îngrijit, astfel a pus condiție ca să se achite el pentru toate cheltuielile ce le-a suportat și atunci le întoarce. El, însă nu are cu ce să se achite, căci dacă Ceban Radu întoarce lui ***** Miron ovinele, atunci el trebuie să-i dea în loc tot atâtea ovine. Ulterior, Miron ***** a revenit la stână împreună cu cumnatul său, Bujor ***** și polițistul de sector și intrând în stână și-a văzut oile sale, doar o singură ovină lipsea, căci aceasta s-a încurcat cu cele duse la ***** însă ne cătând la aceasta, Ceban Radu a refuzat să i le dea, spunându-i că i le va restitui după ce-i va fi achitată datoria. N-a vândut lui ***** Miron nici o ovină. Avea de gând să cumpere oi în locul celor 46 ce le-a dat la carne, însă n-a reușit din cauză că s-a început neînțelegerea între ei, iar la moment nu poate merge la muncă peste hotarele țării, căci în privința sa a fost pornit un proces penal.

Ascultând poziția părților, depozițiile victimei, martorilor audiați pe caz, cercetând materialele cauzei, instanţa de judecată consideră vina contravenientului Ceban Radu a fost dovedită prin probele legal dobândite de agentul constatator, după cum urmează.

Prin procesul verbal cu privire la contravenție, încheiat în privința lui Ceban Radu la data de 25.03.2024 se constată că, acesta în perioada 08 februarie 2024, ora 08:00 până la 18 martie 2024, ora 13:00, nu a dorit să întoarcă 10 ovine și 3 caprine din stâna gestionată de dânsul amplasată la periferia satului *****, ce au fost date anterior la întreținere de către Miron ***** fapt prin care a comis o samovolnicie, adică a exercitat în mod arbitrar un drept presupus, prin încălcarea ordinii stabilită de legislație (f. d. 39).

Procesul verbal cu privire la contravenție a fost încheiat la 25.03.2024 în prezența lui Ceban Radu, care a indicat că nu este de acord cu învinuirea, confirmând doar că i s-au adus la cunoștință drepturile și obligațiile și că a primit o copie de pe procesul-verbal cu privire la contravenție (f.d. 39).

Potrivit plângerii depuse de Miron ***** la data de 09.02.2024, ultimul solicită ajutorul organelor de drept de a lua măsuri conform legislației cu Ceban Radu, locuitor al satului *****, raionul Fălești care nu dorește să-i întoarcă 10 oi și 3 capre ce sunt în stâna din satul ***** (f.d. 6).

Potrivit informației parvenite la sediul Inspectoratului de Poliție Fălești la 19 martie 2024, agentul constatator Brăescu Serghei a anunțat că Cebanu Radu refuză să-i întoarcă ovinele și caprinele de la stâna din satul *****, raionul Fălești, ce aparțin lui Miron ***** locuitor al satului Pînzăreni (f. d. 10).

Potrivit plângerii din 18.03.2024 depusă de Miron ***** ultimul solicită ajutorul organelor de drept de a-i restituite 11 ovine și 3 caprine ce se dețin la stâna gestionată de către Ceban Radu, amplasată în satul *****, raionul Fălești, or, ultimul ne cătând la faptul că animalele în cauză îi aparțin cu drept de proprietate refuză să i le restituie (f.d. 12).

Potrivit certificatului nr. 88 din 29.02.2024, eliberat de primarul com. *** raionul Fălești, se confirmă că, Miron ******* este locuitor al satului ***** raionul Fălești, locuiește în aceiași gospodărie cu mama sa, Miron ***** și de la 01 ianuarie 2023 până la perioada de pășunare **20.04.2023 avea înscris în registrul de evidență a gospodăriilor** cu nr. 2, pag. 41, cont personal 120 – 14 bucăți, inclusiv: **3 caprine și 11 ovine**, pentru perioada anului 2022 – 12 bucăți, inclusiv – 1 caprină și 11 ovine, iar pe parcursul anilor 2019 – 2021 avea înscrise în registrul de evidență 10 ovine (f. d. 35).

Potrivit notei informative eliberată la 13 martie 2024 de către Subdiviziunea Teritorială mun. Bălți, se constată că în Registrul de Stat al Animalelor (în continuare RSA) pe perioada anilor 2019-2023, Miron ***** și Miron ***** nu dispun de exploatație RSA (f.d. 37).

Pe cale de consecință faptele constatate de către agentul constatator sunt apreciate de instanţa de judecată ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.

În această ordine de idei instanța reține că, *latura obiectivă* a contravenției de samavolnicie se realizează prin săvârșirea unor acțiuni samavolnice, contrare ordinii legale stabilite, de exercitare a unui drept legitim sau presupus, legalitatea căruia este contestată de victimă sau de alte persoane.

Consecințele contravenției constau în cauzarea de daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Din considerentele indicate, pentru existența acestei componențe de contravenție este necesar să constatăm existența raportului cauzal dinte acțiunile contravenientului și consecințele prejudiciabile survenite.

Latura subiectivă se manifestă prin vinovăție intenționată, deoarece făptuitorul înțelege că prin acțiunile sale exercită un drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, și prin aceasta cauzează daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor, și urmărește săvârșirea acestor acțiuni, dorind sau admițând survenirea consecințelor prejudiciabile.

Dreptul efectiv al samavolniciei contravenţionale este identic, după conţinut, cu noţiunea dreptului legitim al infracţiunii de samavolnicie. În acest sens, acesta constituie dreptul, care aparţine făptuitorului în baze legale, însă exercitarea lui se realizează într-un mod care contrazice ordinea stabilită.

Dreptul presupus constă în dreptul în privinţa căruia persoana eronat consideră că îi aparţine, deşi un astfel de drept nu-i aparţine.

Din cele menționate reiese că, acțiunea prejudiciabilă trebuie să îndeplinească două condiții:

a) să se exprime în acțiunea de exercitare a unui drept legitim sau presupus;

b) acest drept legitim sau presupus să fie exercitat în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite.

În acest sens instanța reține că, potrivit prevederilor art. 127 alin. (1)-(2) din legea supremă a statului, statul ocrotește proprietatea. Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicţie cu interesele societăţii.

Făcând o analiză succintă a evenimentelor din care rezultă fapta prejudiciabilă imputată lui Ceban Radu constatăm că, acesta a transmis pe parcursul anului 2023 spre îngrijire mai multe

ovine lui Strașnic *****care gestiona stâna din satul *****, raionul Fălești. Câte anume ovine a transmis acesta lui Strașnic *****în ședința de judecată n-a fost posibil de stabilit, or Ceban Radu a comunicat că a transmis 197 oi, Strașnic *****a comunicat că contravenientul avea la stână în jur de 190 ovine, iar înscrisuri din care să rezulte câte ovine avea în acea perioadă Ceban Radu, instanței a fost prezentată o notă informativă din 13.03.2024, eliberată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor din care rezultă că după Radu Ciobanu sunt înscrise 34 ovine (f. d. 37-38) și un extras formular de mișcare – certificat veterinar de sănătate din 13.11.2023 cu o listă de 30 ovine (f. d. 86). In prezenta cauză contravențională, însă, obiect al contravenției constituie ovinele și caprinele lui Miron ***** care s-a stabilit a fi, potrivit certificatului eliberat de Primarul comunei ***** r-l Fălești la data de 29.02.2024 (f. d. 35), 14 bucăți dintre care 3 caprine și 11 ovine. O ovină s-a stabilit că a fost întâmplător transmisă unui consătean, iar celelalte au rămas în turma de ovine, gestionată de contravenient. Din motivul neajunsului în număr mare de ovine ce aparțineau contravenientului, între acesta și Strașnic *****au început neînțelegerile. Astfel, aceștia s-au certat, iar Strașnic *****a plecat de la stână fără să clarifice situația cu ovinele ce erau date în grija sa de către locuitorii satelor din apropiere. Astfel, a rămas și nesoluționat cazul lui Miron ***** care i-a transmis lui Strașnic *****10 oi și 3 capre, iar la ziua când acesta a venit să le ia, Ceban Radu a refuzat categoric să i le restituie, menționând că i le va întoarce atunci când Strașnic *****îi va restitui datoria. Faptul că ovinele lui Miron ***** se aflau în stâna gestionată de către Ceban Radu a fost confirmat prin declarațiile părții vătămate, a martorilor Bujor *****, Gorbulea *****, Strașnic Ivan și Strașnic Andrei, care au comunicat că intrând în stână în februarie 2024 au identificat ovinele ce aparțin lui Miron ***** cu excepția uneia, care potrivit declarațiilor lui Strașnic *****a fost dată din greșeală la o altă persoană din satul Pînzăreni. Faptul că în stâna sa au rămas oile lui Miron ***** nu a fost negat nici de Ceban Radu, însă ultimul a invocat că personal Miron ***** nu i-a transmis nici o ovină, iar Strașnic *****fiindu-i dator cu zeci de oi, renunță să i le restituie. Astfel, până ultimul nu-i va achita datoria, nu va mai restitui nimic nimănui.

Până a veni Miron ***** la stână după ovine, Ceban Radu nu bănuia că acesta ar avea ovine la el în turma ce i-a rămas, considerând că i-ar fi rămas doar ovinele sale, căci personal nu-și cunoștea ovinele. Strașnic Andrei, tatăl acestuia și victima cunoștea ovinele ce-i aparțineau ultimului. Astfel, când deja Ceban Radu a înțeles că Miron ***** are la el în turmă ovine oricum a refuzat să le restituie motivând că și lui îi lipsesc mult mai multe ovine, care Strașnic A. i le-ar fi înstrăinat și a menționat că nu va restitui nimic până Strașnic A. nu-i restitui datoria.

Astfel, Ceban Radu cunoscând că în turma sa are oi străine, ce-i aparține lui Miron ***** a refuzat să i le restituie, astfel a exercitat în mod arbitrar un drept presupus de retenție contrar ordinii stabilite de legislație. A reținut în posesia sa, samavolnic, la stâna din satul *****, raionul Fălești, 10 ovine și 3 caprine ce aparțin cu drept de proprietate lui Miron *****.

Potrivit art. 1 Protocolului nr. 1 anexă a CEDO se prevede că: „*orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică şi în condiţiile prevăzute de lege şi de principiile generale ale dreptului internaţional*”.

Urmare celor expuse, instanța de judecată conchide că, agentul constatator corect a reținut în acțiunile lui Ceban Radu comiterea contravenției prevăzute de art.335 Cod contravențional, *samavolnicia*, *adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislaţie, dacă fapta nu constituie infracţiune*, or în cadrul examinării acestei cauze s-a depistat cu certitudine învinuirea formulată de către agentul constatator, fiind apreciată de instanţa de judecată ca fiind veridică, reflectând evenimentele ce

au avut loc în realitate, inter alia careva probe în răsturnarea prezumției de legalitate și veridicitate, contravenienta nu a prezentat, fapt pentru care instanța de judecată examinează cauza doar în limitele învinuirii și a probelor prezentate ce dovedesc fără echivoc legătură cauzală dintre acțiunile lui Ceban Radu și urmările prejudiciale ce s-au încadrat în prevederile art.335 Cod contravențional.

În consolidarea acestei poziţii, instanţa de judecată remarcă că, procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind întocmit de un organ al statului în exerciţiul funcţiunii, trebuie să i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumţii de autenticitate, veridicitate şi legalitate, cu atât mai mult că coroborează cu alte probe pertinente, nominalizate supra.

În acest sens este de menţionat că, în jurisprudenţa CtEDO s-a reţinut în mod constant că prezumţiile nu sunt, în principiu, contrare Convenţiei.

În aşa mod, Curtea a constatat anterior că prezumţiile de fapt şi de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenţia nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depăşească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumţii, aceasta în limite rezonabile, ţinând cont de gravitatea faptelor şi păstrând dreptul la apărare (*Salabiaku împotriva Franţei, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001*).

Din analiza procesului - verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată a stabilit cu certitudine că, a fost întocmit în prezenţa contravenientei fiindu-i aduse la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 448 din Codul contravenţional, fapt confirmat prin semnătura acesteia în toate rubricile necesare din procesul - verbal cu privire la contravenţie.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalităţii procesului - verbal cu privire la contravenţie, instanţa constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispoziţiilor legale incidente şi cuprinde toate menţiunile obligatorii prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional, lipsind motive de nulitate prevăzute de art.445 Cod contravențional. În consecinţă, instanţa constată că forţa probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumţia de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Conform prevederilor art. 381 alin. (4) Cod contravenţional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

În conformitate cu prevederile art. 458 Cod contravenţional, la adoptarea hotărârii în cadrul procesului instanţa de judecată urmează să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate; existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; vinovăţia persoanei atrase la răspundere contravențională; existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, precum şi alte aspecte importante pentru soluționarea cazului.

Astfel, din materialele cauzei contravenționale cercetare în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond s-a constatat că, Ceban Radu, a săvârșit contravenția prevăzute de art. 335 Cod contravențional și anume *samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislaţie, dacă fapta nu constituie infracţiune*.

Astfel, se constată vinovăția lui Ceban Radu de săvârșirea contravenției prevăzute la art. 335 Cod contravențional. Totodată, ținând cont că a expirat termenul de prescripție de un an de la săvârșirea contravenției, procesul va fi încetat.

Potrivit art. 26 lit. d) Cod contravențional, *înlăturarea răspunderii contravenţionale pentru fapta ce conţine elementele constitutive ale contravenţiei are loc în cazul prescripţiei răspunderii contravenţionale*.

La data săvârșirii contravenției, norma art. 30 alin. (2) Cod contravenţional stipula că, *termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an*. (5) *Termenul de prescripţie curge de la data săvîrşirii contravenției şi pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii cu privire la cauza contravențională*.

Conform art. 441 alin.(1) lit. b) Cod contravențional, *procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20–31*.

Potrivit art. 461 alin. (1) Cod contravențional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional*.

În temeiul celor expuse supra, în conformitate cu art. 452, 460-462 Cod contravenţional, instanţa de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Procesul contravenţional pornit în privinţa lui Ceban Radu în temeiul art. 335 Cod contravenţional conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 25.03.2024, încetează în legătură cu intervenirea termenului general de prescripţie a răspunderii contravenţionale.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de recurs în termen de 15 zile la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Bălți sediul Fălești.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Lilia Trocin